

hogy katonai követeléseink teljesítve lesznek. Amíg erre biztosítékot nem kapott, nem vállalkozott. Ne tölem féltsek — mondotta — a magyar hadsereget. Kéri a javaslat elfogadását és a benyújtott javaslatok, illetve indítványok elvetését.

(Megszavazzák általános-ságban a javaslatot.)

Az elnök kérdi a Házat, hogy elfogadják-e a bizottság szövegezésében a javaslatot a részletes vita alapjául. Akik elfogadják, szíveskedjenek felállani. A Ház óriási többséggel feláll. Az egész munkapárt, a 48-as alkotmánypárt, a kisgazdapárt megszavazza a javaslatot, ugyancsak többen a néppártból és Apponyi-pártból. Az elnök ezután kimondotta a határozatot. A Ház a részletes vita alapjául a javaslatot elfogadja. Ezután a beadott határozati javaslatokról és indítványokról szavaztak és valamennyit elvetették.

Érdekes volt, hogy Rónay Jenő és Pop-Csicsó István indítványa mellett egyetlen képviselő sem szavazott. Ezután az elnök délután 4 óráig az ülést felfüggesztette.

(A részletes tárgyalás.)

A képviselőház délutáni ülését háromnegyed 5-kor nyitotta meg Szász Károly elnök. Megkezdtek a választójogi javaslat részletes vitáját. A javaslat címét vita nélkül elfogadták. Az első szakaszhoz Bethlen István szólalt fel. Megteszi indítványát, hogy a választójog általános jogcímű a magyar irni-olvasni tudást, vagy a 4 elemi sikeres elvégzését állítsák fel. Bizonyítja, hogy indítványa nem jelent jogfosztást, mert mindössze hatvanezer választó kirekesztését jelentené. Nem reméli ugyan, hogy indítványt elfogadják, de a zászló becsületéért mégis benyújtja. Tisza sajnálataát fejezi ki, hogy Wekerle nem járul hozzá Bethlen indítványához. Ez az indítvány a legjobb megoldása lenne a kérdésnek, mert ezáltal egyrészt csak kevés választót zártak volna ki a választójogból, másrészt a magyarul nem beszélő választópolgároknak megfelelő kulturális dok elérésével megnyitotta volna az utat ahhoz, hogy szavazati jogot kapjanak. Az indítvány nem akart jogfosztás lenni. Ezek után a bizottság által szövegezett szakaszt fogadja el.

Vázsonyi kérde Tiszától, hogy Bethlen indítványát egészében elfogadta volna?

Tisza István: Igen.

Vázsonyi kijelenti, hogy Tiszának mai álláspontja ellentétben áll az 1913-iki állásfoglalásával. Szólv ugyanazon a véleményen van, mint amit Tisza 1913-ban képviselt. Nevezetesen, hogy a magyarul irni-olvasni tudásnak követelésével nem plántálják egyuttal a magyar érzést az állampolgárokba, hogy ha ez az érzés már régebben nem volt meg. Ezzel szemben ez a követelmény a gyűlölet új forrását nyitja meg. Főcélunk a magyar nemzeti állam egysége, amellyel Bethlen indítványa egyenes ellentétben van. A magyarul tudás még nem jelent egyuttal hazafiságot. Lehet hazafi az oláh is, aki magyarul nem tud, de a hazáért meghal. Nekünk kötelességünk a nemzetiségek között is terjeszteni a kulturát. Bethlen indítványa analfabétaságra kárhoztatja a nemzetiségeket. Az első szakaszt a bizottság szövegezésében fogadja el. Ezután a Ház Bethlen indítványát elvetette.

A második paragrafusnál Falussy Árpád terjeszti be és indokolja meg véleményét a magyarul irni és olvasni tudásra vonatkozólag. Javaslata szerint a 4 elemi végzetek, hogyha magyarul tudnak, választójogot kell,

hogyan kapjanak. Batthyány Tivadar hozzájárul a javaslathoz. Meglátjuk, — mondotta — komolyan akarta-e a munkapárt a magyar nyelvet. Szilágyi Lajos módosítást terjeszt be, hogy az arany, ezüst vagy bronz vitézségi érem-tulajdonosok kaphják meg a választójogot. Jánosy Zoltán javasolja, hogy a vitézségi érem-tulajdonosok, a Károly-keresztesek, valamint a rokkantak választójogot kapjanak, ugyancsak azon 8 holdasok, akik maguk mivelt a földjüket, hogy ha nincs is más jogcímük.

Ezután a vitát félbeszakították, pénteken folytatják. Az ülés félnyolckor végződött.

A bérkocsisstatárium első napja.

(Saját tudósítónktól.) Szerdán hirdette dr. Szalay József főkapitány a szegedi fiakkerekek és konfliskocsisok előtt a rögtön náttállyal életbelépő statáriumot és csütörtökon már megápthattuk annak a közönségre érvényesülő hatását. Aki esetleg nem tudott a főkapitány érélyes intézkedéséről, az bámulva tapasztalta hogy mily nagy változáson mentek keresztül huszonnégy óra alatt a szegedi bérkocsisok. Akik meg távol voltak Szegedtől és megérkezve kocsiba szálltak, lakásuk elé érkeve azt hitték, hogy nem jó állomáson szálltak ki, mivelhogy a konfliskocsis, akinek hat koronát fizettek, káromkodás, sőt zugolódás nélkül gyürte zsebre a pénzt, sőt mutatójával kalapja karimáját is megbökte, ami tudvalevően a fiakkereknél a legmélyebb hódolat jele.

Nekünk már szerdán nyílt alkalmunk erői az örvendetes változásról tudomást szereznünk. Este felé ugyanis, amint megkaptuk a hírt, hogy az újszegedi kendergyárban tűz ütött ki, elszalasztottuk legfiatalabb munkatársunkat a legközelebbi standra egy kocsiért. Aggódtunk ugyan, hogy mire a kocszi megérkezik, az egész kendergyár leég, de kellesen csalódtunk. Alig negyedóra múltán szerkesztőségünk előtt állt a kocszi — és egy újabb negyedóra elteltével már Újszegeden nyomoztuk eredménytelenül a tüzet.

Negyven percre vettük igénybe az egylovast és amidőn Kárász-utcai házunk előtt leszállva azt kérdeztük a kocsistól, hogy mivel tartozunk, legnagyobb meglepetésünkre azí felelt:

— Hát amit tetszenek gondolni.
— De hát mégis, mennyi jár tarifa szerint? — faggattuk.
— Hát mennyi ideig is tartott a fuvar?
— Negyven percig!
— Hát csak fizessenek annyit, amennyit akarnak az urak.
— No de mi azt akarjuk tudni, mennyi jár tarifa szerint.

A kocsis elgondolkodik hosszan, vakargatja fejét, ráncolja homlokát, majd felel:

— Hát amit akarnak.
És minden igyekvésünk kárba veszett, nem voltunk képesek tarifális nyilatkozatra birni a kocsist. Végre is nyolc koronát adtuk neki és vártuk a hatást. Ez azonban éppen ellenkező irányban nyilatkozott meg, mint ahogy mi vártuk, mert a kocsis csak annyit mondott: *Köszönöm szépen* — és elhajtott.

Azt hisszük, ez az egy példa is tökéletesen elég annak bizonyítására, hogy a szigorú rendszabályok nem maradtak hatástalanok.

Ámde elmentünk a bérkocsiállomásokra is. A Széchenyi-téren megkérdeztük a 122-es számú kocsist, mennyiért visz a belvárosi temetőbe és hoz onnan vissza.

— Tizenkét koronáért — hangzik a lakonikus válasz. Ez nem sok és egy gyenge kifogással odébb állunk.

A 100-as számú kocszi hajtója nem tudja, mennyiért jönne péntek délebb egy esküvőhöz. Egyedüli kétlovas kocszi a standon és

nem mer nyilatkozni. Jöjjen reggel — mondja. — majd megbeszéli addig a többiekkel.

A Feketesas-utcában megkérdelem egy egylovastól, mennyiért vinne a felsővárosra.

— Meddig időzünk? — kérdezi.

— Vagy egy órát.

— Hét korona 50 fillér a tarifa — mondja rezignáltan. És ahogyan ezt mondta, abban benne van az is, hogy uriember nem ennyit fizet, hanem többet.

Apró tarifális eltérések persze most is akadnak. A 104-es kocszi 6 koronát kért Szeged-állomásra, a 100-as csak 5 koronát. A 43, 56, 61 és 21-es kocsik vagy nem értek rá, vagy lovaik voltak fáradtak. Ez persze nem igaz, ámde olyan fuvart, ahol előre megkérdezik az árat, még mindig nem szívesen vállalnak a kocsisok.

Szóval a helyzet jelentékenyen javult az első huszonnégy óra alatt, de ha a rendőrség fentartja most örvendetesen megnyilvánult erélyét és ha a közönség a rendőrség segítségére lesz abban a harcban, amelyet az a bérkocsiuzsora leküzdésére indított, akkor rövidesen elviselhető állapotok uralkodnak majd a bérkocsi-iparban.

Hintze a tettek embere.

— Tájékozódást keres a nyugati hatalmak felé. —

Berlin, július 11. A Kömische Volkszeitung jelentése szerint gróf Hertling kancellár és Hintze admirális beható tanácskozást folytattak. Hintze a kancellár által folytatott eddigi külpolitikát teljes meggyőződéssel fogja képviselni. Ami Hintze személyét illeti, megírhatjuk róla, hogy olyan férfi, aki tudja, mit akar és azt, amit akar, gyors elhatározással viszi keresztül. Az eddigi filozofálással s békebeszédekkel nem jutottunk előbbre, talán közelebb hoz minket a békéhez az elhatározott tettek embere, aki erős kézzel ki fogja tudni használni a viszonyok konjunkturáit.

Berlin, július 11. Stresemann, a nemzeti szabadelvi párt vezére kijelentette, hogy téves az az állítás, mintha Hintze alldeutsch lenne. Sokkal inkább tekinthet Hintzet oly politikusnak, aki a nyugati hatalmak felé való orientálást fogja keresni.

A háboru 5207 millió adósságba verte Romániát.

Bukarest, július 11. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Saulescu pénzügyminiszter előterjesztette a kamarában az állami költségvetésről szóló előirányzatot és egyidejűleg ismertette az ország pénzügyi helyzetét. Megállapította, hogy Románia finánciális helyzete a háboru előtt rendkívül kedvező volt. Minden esztendőben sokmillió feleslege volt és az adóssága alig tett ki 1700 milliót. Ezzel szemben ma az adósság 5207 millió, melyhez hozzá kell még számítani azokat a terheket, melyeket a békeszerződés ró az ország vállaira. Az ország pénzügyi rendszere elavult és ép ezért a pénzügyminiszter az adózást nem a jövedelemre, hanem a tőkére akarja fektetni, az ipari adót, mely eddig a legkevésbéet hozta, újból kell szervezni.

— Egyenesen botrány azonban, — mondotta a pénzügyminiszter — ha figyelembe vesszük, hogy egy 600 millió költségvetésben az egyenes adók mindössze 90 millióval szerepelnek.

A spanyol király párisi tartózkodása miatt szünetelnek a légitámadások

Zürich, július 11. A Budapesti Tudósító jelenti: Hervé megállapítja a Victoire-ben, hogy a Páris ellen folytatott légi támadások mindennaposak és csakis akkor szüneteltek, mikor Alfons spanyol király Párisban tartózkodott. Alig utazott el Alfons király, a németek úgy a légi támadásokat, mint Párisnak messzehordó ágyúkkal való lövetését újból megkezdtek.